

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

Katedra zahradnictví

**Plané květiny a možnosti jejich využití
ve svatební floristice**

Bakalářská práce

Autor práce: Bc. Karolina Vedlichová

Obor studia: Zahradnictví ABZKS

Vedoucí práce: Ing. Ludmila Augustinová

© 2019 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Plané květiny a jejich možnosti využití ve svatební floristice" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 18. 4. 2019

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí své bakalářské práce Ing. Ludmile Augustinové za doporučení a rady týkající se obsahu a následné prezentace. Za odborný náhled, trpělivost a ochotu, kterou mi v průběhu zpracování bakalářské práce věnovala. Také bych chtěla poděkovat fotografům Davidu Vávrovi, Pavlu Růžičkovi a Sylvii Svačinové za poskytnutí profesionálních fotografií ze svateb.

Plané květiny a možnosti jejich využití ve svatební floristice

Souhrn

Bakalářská práce se zabývá využitím planých květin ve svatební floristice. Jedná se o jejich zařazení do květinových vazeb, aranžmá a dalších doplňků, využitelných jako květinový dekor ve svatební den.

V první části se práce věnuje tématu svatební floristiky a její historii. Dále poukazuje na jednotlivé typy nevěst, rozdílné charakteristické rysy jejich šatů a na výběr místa pro svatební obřad, který lze uskutečnit uvnitř nebo venku, a to vše v souvislosti s vhodným využitím planých květin pro daná místa či nevěsty. Vymezuje také plané rostliny a jejich vhodnost k řezu a způsoby prodloužení udržitelnosti čerstvého stavu květin. Významná část práce se soustředí na roli estetiky ve floristice a na její kompoziční prvky, od nejjednodušších jako je bod, až po komplexní problematiku barev a jejich kombinování. Práce zmiňuje i symboliku použitých rostlin a barev.

Následující kapitola obsahuje výčet potřebného nářadí, pomocných materiálů a vybraných květin a trav s jejich základními znaky. Tyto rostliny byly v praktické části využity na zhotovení ukázek svatebních kytic pro nevěstu, maminky a svědkyně, na květinová aranžmá na stůl, do místa obřadu, na dort či na automobil a v neposlední řadě jako doplňky v podobě korsáží, květinových náramků nebo přízdob do vlasů. Dále jsou zde popsány metody vázání a aranžování, které byly na vytvoření výzdoby aplikovány. A nechybí ani bližší náhled na samotné zhotovení jednotlivých kytic včetně seznamu použitých planě rostoucích květin.

Na závěr jsou poznamenané zjištěné poznatky, klady a zápory využití planých květin ve svatební floristice, ze kterých vyplývá, že využití planých květin ve svatební floristice má i do budoucna na trhu své místo.

Klíčová slova: plané květiny, floristika, svatba, kytice, aranžování

Wild flowers and options of their use in wedding floristics

Summary

The bachelor thesis deals with the topic of use of wild flowers in wedding floristics. Regarding to their inclusion in floral arrangements, decorations and other accessories, usable as floral decor for the wedding day.

In the first part, the thesis pays attention to the topic of wedding floristics and its history. Furthermore, it points out the different types of brides, the different features of their gowns, and the choice of place for a wedding ceremony, that can be done indoors or outdoors, in conjunction with the appropriate use of wild flowers for the places or brides. It also defines wild plants and their suitability for cutting and ways to prolong the sustainability of fresh flowers. An important part of the work focuses on the role of aesthetics in floristics and its compositional elements, from the simplest – the point, to complex color issues and their combination. The thesis also mentions the symbolism of used plants and colors.

The following chapter lists the necessary tools, auxiliary materials and selected flowers and grasses with their basic features. These plants were used in the practical part to make examples of wedding bouquets for the bride, mothers and witnesses, flower arrangements on the table or for the place of the ceremony and cake or car flower decorations. Last but not least, there are mentions of accessories in the form of corsages, flower bracelets or hair decorations. Furthermore, the methods of flower arranging that were applied to the decoration are described. And there is also a closer look at the actual production of individual bouquets, including a list of used wild flowers.

In conclusion, the findings, pros and cons of the use of wild flowers in wedding floristics are noted, which shows that the use of wild flowers in wedding floristics has its place on the market in the future.

Keywords: wild flowers, floristics, wedding, bouquets, arranging

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Cíl práce	2
3	Literární rešerše	2
3.1	Svatební floristika	2
3.1.1	Historie	3
3.1.2	Typologie nevěst	3
3.1.3	Typy svatebních šatů	4
3.1.4	Místo svatby	4
3.1.4.1	Svatební obřady uvnitř.....	5
3.1.4.2	Svatební obřady venku.....	6
3.2	Plané rostliny	7
3.2.1	Vhodnost vybraných květin.....	7
3.2.2	Udržitelnost řezaných květin.....	8
3.3	Estetika	9
3.3.1	Bod	9
3.3.2	Linie.....	9
3.3.3	Tvar.....	10
3.3.4	Textura.....	10
3.3.5	Struktura	11
3.3.6	Barva.....	11
3.3.6.1	Ostwaldův barevný kruh.....	11
3.3.6.2	Kombinování barev.....	12
3.3.7	Světlo a stín	12
3.3.8	Kontrast	12
3.4	Symbolika květin.....	13
3.5	Druhy svatebních vazeb a dekorací	13
3.5.1	Kytice pro nevěstu	14
3.5.2	Kytice pro maminky	14
3.5.3	Přízdoby do vlasů	15
3.5.4	Korsáž.....	16
3.5.5	Květinové náramky	16
3.5.6	Květinové dekorace	16
4	Materiál a metody	18
4.1	Materiál.....	18
4.1.1	Nářadí a pomocný materiál	18
4.1.2	Rostlinný materiál	19

4.1.2.1	Použité plané květiny	20
4.1.2.2	Použité trávy	26
4.2	Metody	27
4.2.1	Příprava rostlinného materiálu	27
4.2.2	Použité techniky vazeb a aranžování.....	27
4.2.2.1	Vazba kytic	27
4.2.2.2	Výroba korsáží, náramků a přízdob do vlasů.....	28
4.2.2.3	Výroba květinových dekorací	28
5	Výsledky	29
5.1	Kytice	29
5.1.1	Kytice z převážně planých květin a trav.....	30
5.1.2	Kytice s využitím planých květin	32
5.2	Korsáže	33
5.3	Přízdoby do vlasů a náramky na ruku.....	34
5.4	Květinové dekorace.....	35
5.4.1	Dekorace na obřadní místo	35
5.4.2	Dekorace na jídelní tabuli.....	36
5.4.3	Dekorace na dort.....	36
5.4.4	Dekorace na automobilů	37
5.5	Svatební komplet.....	38
6	Diskuze	40
7	Závěr	41
8	Seznam literatury	42
9	Seznam obrázků	45

1 Úvod

Květiny jsou neodmyslitelnou součástí svatebních obřadů a zkrášlují oslavu dne spojení života dvou lidí. Do svatebních vazeb a dekorací jsou používány řezané květiny různých druhů, které dokážou navodit příjemnou slavnostní atmosféru a doplnit prostor o barvy. Svou krátkou trvanlivostí symbolizují pomíjivost lidského života, ale svým půvabem poukazují na jeho dary. Proto mají květiny mnohé společné s lidmi. Jejich život není věčný, ale jejich krása je nezapomenutelná. Každý život, stejně jako každá květina, je jedinečný a má pro člověka nevyčísitelnou hodnotu, podobně jako květiny pro svatební den (Fryčová 2014).

V posledních letech je využití přírodních, volně přístupných materiálů v různých odvětvích na vzestupu a floristika je jednou z nich. Planě rostoucí květiny se staly populárními a začaly se hojně využívat do květinových vazeb pro různé události, což jde ruku v ruce se zvýšeným zájmem o místa pod širým nebem jako vhodné prostory pro svatební obřad. Pokud se tedy ceremoniál odehrává například na louce či u vody, pak použití některých planě rostoucích květin z okolí působí přirozeně a propojuje květinové dekorace s okolním prostředím.

Tato problematika je založena na zajímavé příležitosti, propojení divokosti a jemnosti přírody s krátkodobou, ale významnou událostí, jakou je svatba. Navíc využitím lučních a jiných rostlin do vazeb a aranžmá může dojít i ke snížení nákladů spojených se zhotovením kytic nahrazující exotické nebo pouze dražší druhy rostlin planými květinami. Proto vytváření květinových vazeb a dekorací z volně rostoucích květin a trav, nebo jejich částečné využití pro tuto událost, stále stoupá na popularitě.

2 Cíl práce

Cílem práce bude představit plané květiny vhodné pro využití ve svatební floristice a vytvořit z nich několik svatebních květinových setů (kytice pro nevěstu, korsáž pro ženicha, kytičky pro maminky a svědkyně apod.).

3 Literární rešerše

3.1 Svatební floristika

Dle Pikové (2011) patří svatební floristika mezi nejtěžší floristické obory, ale zároveň je považována za nekrásnější. Jedná se o různorodou disciplínu zahrnující mnoho technik a postupů s důrazem na celkové pojetí květin i dekorací. Floristé či aranžéři květin vytváří květinové vazby a dekorace, vše od vazeb v klasickém stylu až po ty extravagantnější. Velmi často je však nutné usměrnit představy nevěsty tak, aby byly proveditelné. O to náročnější je pak celý přípravný proces, který obsahuje nesčetné množství variant jednotlivých svatebních dekorací.

Svatební květiny by měly být podpisem jednotlivce, ať už vytvořeným ze sezónních květin, nebo oblíbených květin nevěsty a rodinných tradic. Jejich kombinace dokáže zachytit jednotlivé momenty a vytvořit tak vzpomínky na celý život. Každá nevěsta má úžasné příběhy, které mohou být vetkané do onoho osudného dne právě díky správnému výběru květin, a vytváří tak moderní interpretace tohoto prastarého obřadu. Proto jsou důležité všechny maličkosti od starých fotografií, domu, kde nevěsta vyrůstala, květin, které sbírala jako malé děvče a zakládala si je mezi listy knížek, až po dlouhé procházky v přírodě nebo oblíbenou vůni parfému. Všechny tyto detaily mohou pomoci s vytvořením svatebních květin, které budou zcela originální. Primárně je však důležité vybrat květiny, které pasují na nevěstin den a na jeho charakter, díky nim mohou vzniknout krásné a nadčasové svatební květiny, které si nevěsta s ostatními může skrze svatební fotografie užívat po celý zbytek života (Brotherson 2014).

3.1.1 Historie

Květiny svým půvabem, barvami a vůněmi okouzlovaly člověka již od pradávna. Měly vliv na rozvoj kultur v oblastech architektury, designu interiérů nebo umění. Dříve byly zřejmě obětovány přírodním božstvům jako dary, ale první doložená zmínka se objevila až v období Egypta. Od té doby je známé využití květin jako výzdoby nebo pro různé oslavy (Bittnerová et al. 2007a).

Přestože největší vývoj byl v oblasti aranžování květin, tak i svatební vazby nezůstaly beze změny. První záznam o využití řezaných květin ve svatební floristice sahá až do starověkého Řecka, kde byly květiny nedílnou součástí svatebních obřadů. Příkladem jsou věnce nošené kolem hlavy nevěsty a ženicha, které měly symbolizovat oslavu přírody. Nevěsty měly do vlasů vpletené květy růží nebo lilí s listy vavřínu, myrty nebo břečťanu. Od konce 16. století se květiny upevňovaly také i na šaty. O tři století později byly vazby svatebních kytic u nás velmi ovlivněny městským stylem zvaným *biedermeier*, který k nám přišel z Německa a Rakouska. Tyto kompaktní kytice kulatého tvaru, typické využitím růží, jsou až dodnes jedním ze stylů vazeb svatebních kytic (Bittnerová et al. 2007a; Brotherson 2014).

V dnešní době již nejsou květiny určeny k uctívání bohů, ale mají spíše sloužit ke zkrášlení významného dne, jakým je například svatba. Lidé již nevěří v to, že by květinami zahnali zlé duchy a nemají potřebu ovonět svá nemytá těla levandulí nebo rozmarýnem. Ale i přes tyto změny je tradice aranžování květin zachována, ať už se jedná o výzdobu plesového sálu nebo jen o vázu s květinami umístěnou v kuchyni (Hillier 2000; Brotherson 2014).

3.1.2 Typologie nevěst

Většina nevěst touží po něčem neokoukaném, ať už se jedná o květiny, šaty či svatební dekorace, čímž se například floristům otevírají nové dveře pro jejich kreativitu. Důležité je zachovat charakter nevěsty a respektovat její vkus (Brotherson 2014).

Typy nevěst jsou založeny na vzhledových vlastnostech a kosmetickém typu. Dle Haake (2011) existuje hned několik typů nevěst, počínaje dívčím typem, přes romantický a klasický, až k extravagantnímu a mnoho dalších. Každý typ nevěsty ladí s jiným typem svatební kytice a s jiným druhem květin, které byly pro její tvorbu využity. Například plané květiny jsou pro svoji rozvolněnost, barevnou pestrost a většinou drobnější květy, přisuzovány k romantickému nebo dívčímu typu nevěst.

3.1.3 Typy svatebních šatů

Stejně jako je více typů nevěst, existuje i více druhů šatů určených pro svatební den. Nevěsty si mohou vybírat šaty různých střihů a stylů, od jednoduchých elegantních pouzdrových šatů, přes plesové šaty až ke svatebnímu kostýmku se sukní či kalhotami. Výběru šatů by měly odpovídat i květinové vazby, přízdoby, aranžmá a jiné dekorace. V dnešní době jsou velice oblíbené plesové šaty, charakteristické bohatou sukní, vyztuženou spodničkou, která může mít i vlečku. K těmto šatům jdou výraznější typy kytic, aby se v celkovém vzhledu nevěsty neztrácely. Nejde však o příliš extravagantní vazby, aby celkový dojem nepůsobil předimenzovaně (Haake 2011).

Poslední dobou je velká poptávka po šatech siluetových, které obepínají postavu nevěsty a často působí velice elegantně. Volbu je zapotřebí uzpůsobit nejen nevěstě a střihu, který se jí líbí, ale i ročnímu období. Podle toho se vybírá délka rukávů, které se v letních měsících mohou zcela vynechat. Pro svatby v chladnějším období je častým doplňkem šatů boa nebo bolerko (Janečková 2008).

Nezáleží však jen na střihu svatebních šatů, ale i na jejich barvě. Nejčastější barvou je stále bílá, kterou lze kombinovat s jakoukoliv jinou barvou. V případě, že svatební šaty nebudou bílé, ale například krémové nebo i jiných barevných odstínů, pak je nutné být s výběrem květin obezřetný a dobře si promyslet barevné kombinace (Janečková 2008).

3.1.4 Místo svatby

Každá květinová vazba či aranžmá je charakteristické svým tvarem a kombinací použitých barev. Její styl by měl korespondovat s místem vybraným pro svatební obřad. Proto elegantnější a uhlazenější vazby působí lépe ve zdobených kostelech či zámeckých zahradách, na druhou stranu rozvolněné vazby z planých květin spíše pasují do venkovských prostých kostelů, na svatbu na louce či jinde v přírodě. Tato prostší místa, která jsou více spojená s přírodou, podtrhují divokost a charakter planě rostoucích květin. A naopak květiny dodají obřadnímu prostoru působivou atmosféru (Fryčová 2014; Mchitarjan 2017).

V dnešní době moderních technologií je možné prakticky všechno, proto není problém mít svatební obřad téměř na jakémkoliv místě, pokud projde schválením matrikou. Lidé se od tradičních obřadních síní, kaplí a kostelů, které i tak mají stále své nadšence, přesunuli do zámeckých zahrad nebo na statky, ale i do balónů či pod vodu. Základním požadavkem je přání snoubenců, kteří často touží po něčem výjimečném a originálním, z toho důvodu jsou

velmi vyhledávané obřady pod širým nebem, které nabízejí ojedinělou atmosféru v přírodním prostředí (Janečková 2008).

3.1.4.1 Svatební obřady uvnitř

Klasickým místem vhodným pro civilní obřad je obřadní síň a pro církevní ceremoniál je to kostel, kaple či chrám. Tato místa jsou stále lákavá pro svatební obřad uvnitř. Jsou spojeny s tradicemi a zajišťují hladký průběh svatebního dne i za nepřízně počasí. Mimo zmíněná místa je možné se nechat oddat na zámku či na hradu. Neotřelejším nápadem pro zajímavý svatební prostor je kupříkladu loď, která skýtá šanci neopakovatelného zážitku při obřadu na vodě (Janečková 2008).

Květiny by měly s vybraným místem korespondovat, proto například rozlehlé gotické kostely a kaple s výrazně ozdobným interiérem nejdou ruku v ruce s použitím jemných textur divokých květin. K většině církevních budov různých stavebních stylů se hodí spíše klasická

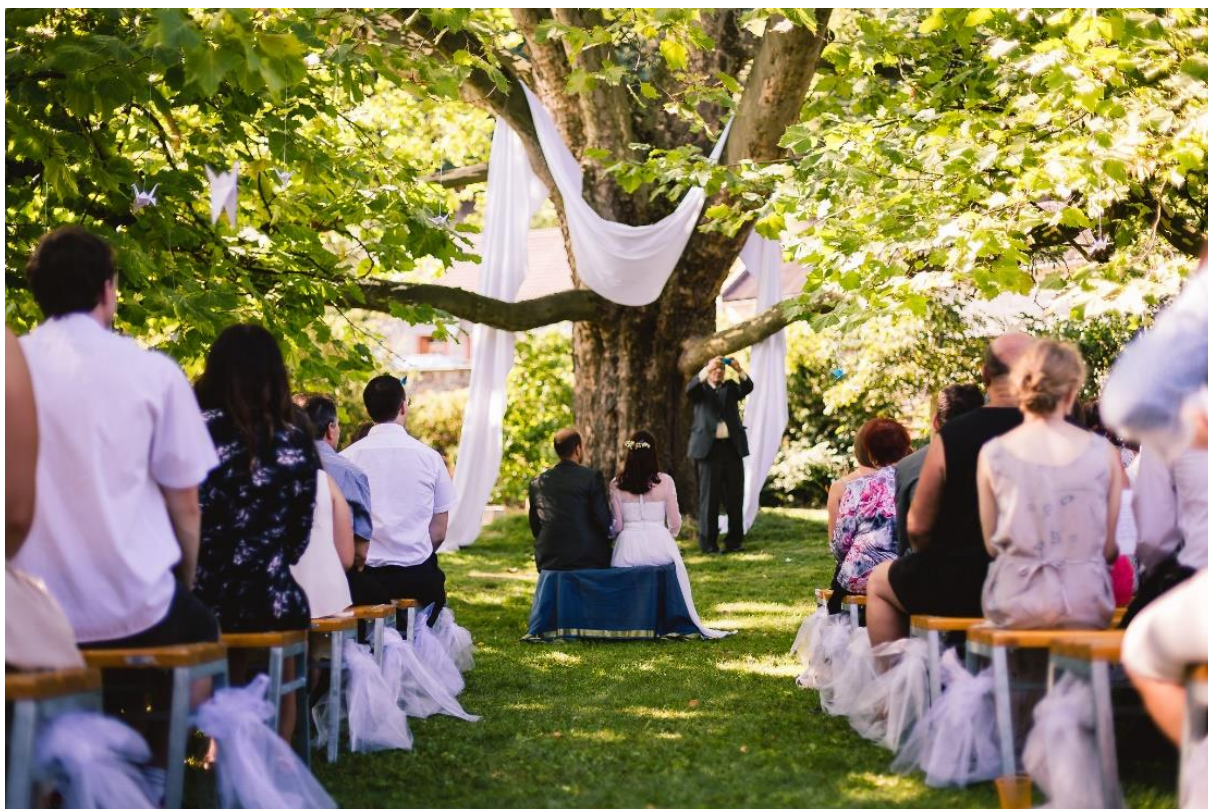
Obrázek 1: Svatba v kostele. Zdroj: Pavel Růžička

aranžmá větších rozměrů v masivních vázách či jiných nádobách. Naopak vhodným místem pro využití planých květinových dekorací a jsou jednodušší a méně zdobené kostely či kaple, které jsou typické pro venkov (Smith 1967).

3.1.4.2 Svatební obřady venku

V dnešní době jsou pro svatební ceremoniál velmi vyhledávané venkovní prostory. Jedním z významných svatebních míst se stala zahrada. I když je vytvořena z vícero stylů, stále je to kus přírody, který zkrášluje místo mezi nebem a povrchem země. Zahrady, stejně jako louky či lesy, se přirozeně vyvíjí, některé části zanikají, jiné nové vznikají. Tyto změny jsou ovlivňovány nejen přírodou, ale i člověkem. Právě tento život a bohatá proměnlivost spolu s pomíjivostí působí okouzlejícím dojmem. Rostliny působí harmonicky a dokážou v lidech vyvolat emoce. Tohle všechno již v minulosti přispělo k významu zahrad pro lidskou společnost. Venkovní prostory byly užívány jako místo pro oslavy, ale později i pro konání svateb a dodnes jsou velice vyhledávaným svatebním místem (LeToquin 2004).

Svatební ceremoniály nemusí probíhat pouze v zahradách, ale i v otevřené krajině, ať už se jedná o louky, lesy či plochy u vody. Příkladem může být i propojení symbolické, které je spojováno s mnoha rostlinami. Jednou z nich je dub, který svým věkem symbolizuje dlouhý život a moudrost a svou mohutností zdraví. V České republice, konkrétně v Novohradských horách, existuje i více než pětisetletý dub letní, který je označován za Strom svatebčanů. I pod ním je možné se nechat v současnosti oddat (Zieglerová & Bláha 2014; Hageneder 2003).

Obrázek 2: Svatba pod platanem. Zdroj: David Vávra

3.2 Plané rostliny

Planě rostoucí květiny jsou také nazývány divokými květinami. Jedná se o rostliny, které je možné často najít samovolně rostoucí na loukách, v polích, lesích či rostoucí mimo kulturně obdělávané zahrady či parky (McClintock & Fitter 1978).

Kromě květin se do vazeb dají využít i jiné rostliny jako trávy nebo větvičky jiných rostlin. Trávy jsou jednoděložné rostliny, patřící do čeledi lipnicovité (*Poaceae*), které jsou typické svými úzkými dlouhými listy a většinou drobnými jednoduchými květy. Jsou běžně dostupné v krajině, což jim dodává všední, ale zároveň jemný rustikální půvab, čímž krásně souzní s jinými kvetoucími planými rostlinami (Wagener 2016; Shatatová 2017).

3.2.1 Vhodnost vybraných květin

Květiny pro svatební den, od nevěstiny kytice, přes ženichovu korsáž až po výzdobu aut či dortů, dodávají celé události na svátečnosti. Nejprve je nutné si zvolit místo obřadu a styl svatby a k tomu zvolit vhodné řezané květiny. Správný výběr druhů a barev květin pro svatební vazby a dekorace vytvoří harmonický dojem celého místa (Janečková 2008).

Svatební den je chvíle plná pocitů a vzrušení z nastávající události. Snoubenci by si tento den měli naplno užít v přítomnosti své rodiny a přátel. Celkové emoce může ovlivnit i výběr květin, proto je důležité nechat zhotovení květinových vazeb a dekorací někomu, v jehož schopnost a pečlivost snoubenci věří. Může se jednat o profesionálního floristu či floristku, nebo jen o blízkou a šikovnou přítelkyni, do jejíž péče nevěsta svěří květinovou výzdobu svého významného dne (Packer 2016).

Důležitým faktorem při výběru květin je typ nevěsty, jakou má pleť a jakou bude mít barvu a střih šatů. Květiny mají ladit k celkovému vzhledu nevěsty a podpořit její krásu v tento významný den. Je podstatné vyhovět nevěstě v její představě o svatebním stylu, ale také upozornit na správné kombinace, například rozvolněné vazby z planých květin, která se více hodí ke vzdušným lehkým svatebním šatům než ke klasickému zdobenému stylu (Haake 2010; Haake 2011).

Dalším neodmyslitelným faktorem je sezonnost květin. I když v dnešní době je možné jednotlivé druhy koupit i mimo jejich obvyklou dobu kvetení, je však nutné počítat s tím, že tato specialita se odrazí na celkových nákladech za květinovou výzdobu. Zvláště to platí pro plané květiny. Ve chvíli, kdy nevěsta chce květinové vazby a aranžmá z trhaných květin, je nutné sezónu dodržet, což znemožňuje kombinaci květin, které kvetou například na jaře a na podzim (Parker 2016; Brotherson 2014).

3.2.2 Udržitelnost řezaných květin

Květiny je nejlepší sbírat později večer po západu slunce. Důvodem je nejvyšší hladina cukrů související s hromaděním asimilátů během celého dne, a právě proto rostliny řezané v tuto dobu vydrží déle. Reálně se květiny sbírají spíše brzy ráno, protože večer je složitější organizace práce. V ranních hodinách mají také rostliny dostatečné vodní napětí, aby netrpěly zvýšeným stresem, který je způsoben řezem (Rogers 1963; Skalská 1992).

Rostliny s dužnatými stonky se při sklizni nestříhají, ale řezou dlouhým šikmým řezem, který je důležitý pro zvětšení plochy, přes níž bude rostlina přijímat vodu, což prodlouží její trvanlivost. Před ponořením květin do vody je nutné odstranit všechny listy, trny a jiné části rostliny, které by se nacházely pod vodou protože by při dlouhodobém styku s vodou došlo k jejich zetlení a ve vodě by se mohly rozmnožit bakterie, zkracující trvanlivost rostlin. (Hillier 2000; Dytrtová 2003; Siegfried 2017).

Řezané květiny z louky, zahrady, ale i z obchodu je nutné ošetřovat. Vhodnou péčí se prodlouží jejich trvanlivost o několik dní až týdnů. Prvním důležitým krokem je každodenní výměna vody ve váze s květinami. Nejvhodnější je voda destilovaná, ale pro svou vyšší cenu, může být nahrazena vychlazenou převařenou vodou. Do vody je možné taky přidat výživu pro řezané květiny (které je v dnešní době nepřeberné množství druhů), pak se voda mění v intervalu jednou za tři dny. Vázy nebo jiné nádoby, ve kterých jsou květiny uchovávány, musí být čisté, nejlépe vydezinfikované. Prodloužit životnost květin lze také jejich umístěním ve vhodném prostředí. Květiny rychleji odkvétají na slunných, teplých místech a v přítomnosti ovoce, které vylučuje hormon etylen, urychlující zrání (Skalská 1992; Skoupá & Vágnerová 2008).

Životnost květin je možné prodloužit použitím chemických přípravků v podobě cukrů a hormonálních látek, které rostlina potřebuje spolu s přísunem vody. V dnešní době existuje široký sortiment přípravků pro řezané květiny. Jedním z nich je Chrysal universell, určený pro jakékoliv řezané květiny do vázy. Opakem jsou přípravky určené jen pro některé druhy jako je Anjer-Chrysal, který je určen pro karafiáty a jiné letničky. Všechny přípravky pro prodloužení uchovatelnosti řezaných květin mají 4 skupiny účinných látek. Obsahují skupinu baktericidních látek, omezující množení bakterií ve vodě. Další skupinou jsou cukry, které pomáhají vyrovnat nedostatek cukrů ve stonku, který vznikl po řezu květiny. Třetí skupinou jsou látky omezující žloutnutí listů a poslední jsou látky s antietylenovým účinkem. (Skalská 1992; Dytrtová 2003).

3.3 Estetika

Ve floristice je kladen velký důraz na estetiku, květinové vazby a dekorace je možné vyvářet v různých barevných i tvarových provedeních. Estetika samotná se zabývá poznáváním a hodnocením krásy a je součástí všech oborů, tedy i floristiky. Mezi estetické prvky lze řadit body, linie, tvar, texturu, strukturu, barvy, světlo, stín i kontrast a mnoho jiných atributů (Bittnerová et al. 2007; Fryčová 2014).

3.3.1 Bod

Prvním prvkem a zároveň základem kompozice je bod. Jedná se o prvek, který je v porovnání s prostorem kolem něj malý. Pokud je izolovaný a nejsou kolem daného bodu jiné atributy, které by narušovaly jeho blízký prostor, pak je možné bod vnímat jako dominantu a také nejvýraznější prvek prostoru. Příkladem je například kytice umístěna na prázdném stole (Bittnerová et al. 2007a).

Bod může v prostoru působit různým dojmem vzhledem k jeho umístění. Pokud se jeden bod umístí do středu plochy, pak dojde k umocnění jeho vlastností a upoutá více pozornost než bod umístěný mimo středovou polohu v prostoru. V případě, že se jedná o kompozici více než jen jednoho bodu, pak je důležité jejich správné umístění. Prvky mohou být v rámci plochy uspořádány do určitého tvaru nebo rozptýleny (Bittnerová et al. 2007a).

3.3.2 Linie

Linie je prvek tvořený body s určitým směrem. Je to nejvyužívanější element ve floristice. Aranžmá může mít jednu osu nebo být tvořeno více liniemi různých směrů a pozic jako například linie horizontální, vertikální, konvexní, konkávní či diagonální a mnoho dalších (Dytrtová 2003; Bittnerová et al. 2007a).

Linie se také dá odlišit jako skutečná a naznačená. V případě skutečné linie se jedná například o stonek květiny, který vede oko pozorovatele od jednoho konce k druhému a formuje strukturu celého aranžmá. Naopak linie naznačená sice také vede pohled diváka, ale je tvořena více prvky stejné barvy nebo stejnými květinami v opakovaném sledu, které svou návazností vytvářejí pohledovou linii (Adcock 2012).

3.3.3 Tvar

Při kombinaci různých druhů květin a listoví je důležité se zaměřit i na jejich tvar. Linda Owen (1998) rozděluje tvary květin do tří základních skupin, a to na kulovité (růže), podlouhlé (gladioly) a rozptýlené (chrpy). Pro vytvoření vyváženého a zajímavého aranžmá či vazby je nutné použít květiny z minimálně dvou těchto kategorií.

Naopak Marc Welford a Shephen Wicks (2012) rozřadili květiny na osm nejatraktivnějších tvarů. Jedná se o tvar kopule (hortenzie, chryzantéma), oštěp (hořec, stračka), koule (tulipán, okrasný česnek), pravidelný tvar (kopretina, slunečnice), zploštělý tvar (kopr, divoká mrkev), rozetový tvar (růže, jiřina), kuželovitý tvar (rozrazil, levandule) a rozvětvený tvar (máčka, lilie). Každý z nich má svou charakteristiku a vhodné použití do vazby.

Tvar se ve floristice promítá i do celého aranžmá či vazby. Květinové dekorace jsou vytvářeny často do kulatého tvaru nebo jako převislé či oboustranné vysoké aranžmá. Výzdoba může mít ale mnohem více forem. Z květinových vazeb jsou nejžádanější kytice kulaté, které se dělí na klasickou biedermeierovskou, volně kulatou a luční. Dále existují převislé tvary kytic nebo extravagantní, mezi které se řadí i náhrady kytic ve formě kabelek, náramků či jiných floristických doplňků (Janečková 2008; Skoupá & Vágnerová 2008)

3.3.4 Textura

Textura je důležitým estetickým prvkem, který může zvýraznit charakter kytice či aranžmá. Květy i listy mají určité vnitřní uspořádání a při použití rozdílných textur dojde ke zvýraznění květinové dekorace. Květy s členitější strukturou mají více okvětních či korunních lístků, kdežto jemnější textura je zastoupena menším počtem. Dalším detailem je i mat a lesk, které jsou součástí skladby rostlin, lesklé listy či květy přitahují oko pozorovatele více (Skoupá & Vágnerová 2008).

Použití stejné textury u květů i listů může zapříčinit nevýrazný až nezajímavý vzhled květinové vazby nebo dekorace. Různé textury květů mohou působit hladce (lilie), pomačkaně (máky) či připomínat různé typy textilií. Sametově působící květ sasanek a kerblík či jiná miskovitá rostlina by se dala popsat jako krajková textura. Použitím různé textury květů, můžeme oživit i kytici laděnou pouze do jedné barvy (Owen 1998).

3.3.5 Struktura

Strukturu lze ve vazbách nejvíce pozorovat na rostlinách, ale i na materiálu, kterým je kytice svázaná jako jsou stuhy či lýko. Toto členění je nápadné v charakteru větvení a celkové stavbě rostliny, která nejvíce vyniká v bezlistém stavu, kdy struktura není zastíněna texturou listů. Struktura se dá členit podle dvou kritérií. Prvním je podle množství a průměru větví na hrubou, střední a jemnou strukturou. Druhým je podle směru růstů lodyh, výhonů či větví na horizontální, vertikální, diagonální, mírně a silně obloukovou, silně pokroucenou a indiferentní (Bittnerová et al. 2007a; Haake 2011).

3.3.6 Barva

Barva je jednou z nejatraktivnějších estetických prvků pro člověka. Upoutá ho na první pohled a dokáže ovlivnit jeho pocity a nálady, a proto je důležité klást důraz na jejich výběr, ať už se jedná jen o jednu barvu či o jejich kombinaci. Barvy mají schopnost doplnit prostor a rozvíjí lidskou představivost. Některé barvy spolu harmonicky ladí a kytice pak působí příjemným dojmem. Vhodná je například kombinace bílých květů s modrými nebo tóny oranžové a žluté v kombinaci se zelenou barvou. Pro nalezení vhodné barevné kombinace se může člověk inspirovat přírodou nebo lze použít kruhovou paletu barev, která pomáhá seskupovat podobné či protikladné barevné tóny (Hicks 1982; Skoupá & Vágnerová 2008).

Pro tvorbu květinových dekorací na výzdobu vybraného svatebního místa je možné vybrat druhy květin, které na sebe barevně navazují. Návaznost barevných odstínů působí na člověka příjemným a uklidňujícím dojmem. Opakem je použití příliš intenzivních barevných tónů, které mohou způsobit narušení harmonie květinové výzdoby (Mareček 1992).

Jednou z klasicky využívaných kombinací barev pro svatební ceremoniály je bílá a zelená. Tato kombinace není využívána jen do kytic, ale i například v aranžmá na jídelní tabuli, kde působí velmi osvěžujícím dojmem, zejména při teplých letních večerech (Smith 1967).

3.3.6.1 Ostwaldův barevný kruh

Wilhelm Ostwald byl německý chemik, který i v tomto oboru získal Nobelovu cenu, a je autorem tzv. Ostwaldova barevného kruhu. Uspořádal všechny existující barvy do kruhu tak, že na sebe jednotlivé barvy navzájem navazují. Je tedy možné začít u jakékoliv barvy a postupně se přes jednotlivé odstíny dostat k původní barvě. Ostwald začal svůj barevný kruh s nejčistší žlutou barvou, která neobsahuje žádné stopy oranžové nebo zelené barvy, a

pokračoval ve směru, který ho přesunul nejprve na zelenou, pak na modrou, fialovou, červenou a přes oranžovou až zpět na žlutou. Pokud by se Ostwaldův barevný kruh rozdělil na 100 stejných částí, pak je pro člověka téměř nemožné rozeznat jejich hranice, protože se zdá, že jednotlivé barvy na sebe dokonale navazují a vytvářejí nepřetržitý kruh. Tento výběr sta barev je odznačován čísly od 00 do 99. Barvy, které leží v rámci kruhu naproti sobě jsou nazývány doplňkové (komplementární) a jejich kontrast je tím největším, kterého lze v rámci dvou barev dosáhnout. Příkladem je kombinace žluté a fialové barvy, zelené a červené či modré a oranžové (Scientific American 1883; Ginsberg 1923; Bancroft 1932; Bittnerová 2007a).

3.3.6.2 Kombinování barev

Barvy se dají kombinovat s využitím jejich postavení v rámci Ostwaldova barevného kruhu. Nejvíce kontrastní jsou komplementární barvy, které je možné sladit použitím bíle zbarvených květin. Naopak nejméně odlišná je kombinace barev monotónních, což jsou pouze různé odstíny jedné barvy, které v rámci kruhu navazují jedna na druhou. Další možností je využití tzv. analogových barev, které se nacházejí blízko sebe. Příkladem je modrá a fialová, mající obě základ v modrém odstínu (Scientific American 1883; Rogers 1963).

3.3.7 Světlo a stín

Každé aranžmá je ovlivněno i přísunem světla a stíny, které vrhají jednotlivé prvky kompozice. V případě, že aranžmá je v prostoru špatně nasvíceno, může dojít k nížení estetické hodnoty celého díla. Proto umístění aranžmá do správně osvětleného prostor je pro jednu ze stěžejních záležitostí. Světlo a stín mimo jiného ovlivňují i charakter a intenzitu barev, dokáží je utlumit či zvýraznit nebo podpořit například texturu či kontrast v květinové kompozici. Kontrast světla a stínu může dodat květinovým vazbám a dekoracím hloubku nebo zdůraznit prvky, které mají být středem pozornosti (Bittnerová et al. 2007a).

3.3.8 Kontrast

Kontrast je důležitou součástí květinových aranžmá. Dříve byly silně kontrastující květiny vykládány jako boj mezi dobrem a zlem. V dnešní době je mnoho květinových kompozic založeno na kontrastu, který jim dodává na zajímavosti, avšak příliš velké množství kontrastů může narušit finální rovnováhu kompozice a rozptylovat pozornost. Proto je důležité se na tento estetický prvek soustředit při tvorbě svatebních dekorací, které by měly

působit spíše harmonicky. Kontrast může být vytvořen mezi rozdílnými texturami, či využitím tmavých a světlých barev. Tento protiklad vzbuzuje pocit napětí, ale také upoutává pozornost (Smith 1967; Dyrtová 2003; Adcock 2012).

3.4 Symbolika květin

V minulosti byla velice významná květomluva, která popisovala symbolický význam různých druhů květin. V době vlády královny Viktorie, byla komunikace mezi ženou a mužem komplikovaná, a proto hrály květiny důležitou roli. Jednotlivé květiny měly svůj skrytý význam, a tak se vše dalo vyjádřit květinou. Význam různých druhů květin se lišil napříč zeměmi. Naneštěstí se tento zvyk, vyjadřování pocitů květinami, nedochoval nebo alespoň ne v celé své šíři (Trnková 2013).

Symbolika je nedílnou součástí květin jako takových a tím i svatebního dne. Jednotlivé druhy květin mají svůj význam, stejně tak jako jejich barva a barevné kombinace. Příkladem je bílá barva, která je součástí svateb ve většině kultur a představuje čistotu a pravdu. Oproti tomu červená je barvou lásky a vášně. Proto můžeme v tradičních vazbách vidět jednu, nebo dokonce obě tyto barvy. Květiny nejsou ale tvořeny jen květy, ale i stonky a listy. A právě jejich zelená barva symbolizuje naději a životní sílu. Důležité jsou i odstíny barev, které také vypovídají své. Pestrobarevné vazby a květinové dekorace odkazují na radost ze života a květiny pastelových odstínů symbolizují něžnost a jemnost (Haake 2011).

Jednou z typických planě rostoucích květin, známých pro svou symboliku, je kopretina (*Leucanthemum*). V případě, že bude kopretina věnována, bude představovat krásu obdarovaného člověka. Dárce tím poukazuje na svou trpělivost v čekání na projev lásky od milované osoby. Kopretina je v pověstech také zmiňována v souvislosti s dívkami, které chtějí přivolat lásku tím, že si je připevňují na šaty. Dalším příkladem z planých květin je chrpa (*Centaurea*), která symbolizuje štěstí a jemnost, heřmánek (*Matricaria*), který znázorňuje sílu a vytrvalost nebo šalvěj (*Salvia*) představující věčnou lásku (Růžičková 1997; Titzlová 1999; Webster 2008).

3.5 Druhy svatebních vazeb a dekorací

Volba vhodných květin pro svatební vazby a dekorace je ovlivněna zejména nevěstou, její vidinou ideálního svatebního dne a vybraným místem a šaty. Svou roli ve výběru hrají i barvy a jejich odstíny. Celá svatební výzdoba by měla odpovídat typu nevěsty a jejímu charakteru (Haake 2010).

3.5.1 Kytice pro nevěstu

Kytice pro nevěstu může nabývat mnoha podob. Liší se sortimentem, tvarem kytice i barvenou skladbou. Nejčastěji vázaným stylem je kytice dokulata. Dříve byly naopak oblíbené výraznější tvary kytic, jako anglická kapka, převislá kytice nazývaná vodopád nebo květinový doplněk namísto kytice v podobě kabelky. Opakem jsou kytice rozvolněnějšího charakteru, ke kterému se perfektně hodí využití planých květin, které dodávají kytici přírodnější charakter (Brotherson 2014; Haake 2010).

Květinové vazby nebo dekorace převážně z planých květin jsou nejčastěji kombinací menších květů květenství bez dominantní rostliny. Celé aranžmá působí jako rozkvetlá louka (Siegfried 2017).

Obrázek 3: Svatební kytice. Zdroj: Sylvie Svačinová, práce autorky

3.5.2 Kytice pro maminky

Květiny nejsou ozdobou jen pro nevěstu, ale i pro její doprovod, proto se vážou kytice pro maminky, svědkyně či družičky. Ty jsou většinou menších rozměrů a druhovou skladbou velmi často zcela nebo částečně odpovídají nevěstině kytici. Zajímavé jsou vazby s jednou dominantní květinou s doplněním o menší květy a listoví. Alternativu tvoří květinové brože

na šaty nebo náramek z květin na zápěstí pro maminky, babičky, svědkyně či družičky. Pokud je družičkou malá dívka, pak je kytice často nahrazována věnečkem do vlasů či košíčkem s okvětními či korunními plátky rostlin (Bittnerová et al. 2007b; Haake 2010).

3.5.3 Přízdoby do vlasů

Svatební kytice není jedinou možností květinové dekorace pro nevěstu. V dnešní době jsou velmi oblíbené květinové přízdoby do vlasů v podobě věnečků, samostatných květin nebo květů připevněných k závoji či klobouku, pokud je součástí svatebního oděvu nevěsty. U přízdob pro nevěsti i korsáže u ženicha, je nutné vzít v potaz trvanlivost květin, jejich váhu a čistotu, aby neuvadly, nespadly nebo nezašpinily oblek či šaty (Haake 2010).

Obrázek 4: Věneček do vlasů. Zdroj: Sylvie Svačinová, práce autorky

Do vlasů je možné vplétat či připnout květinové přízdoby nebo stužky či závoj. Tyto dekorace přidávají celkovému vzhledu nevěsty na jemnosti, křehkosti a kráse. Přízdoby do vlasů ve formě květinových věnečků či diadémů se používají už několik století. Jednotlivé květiny symbolizovaly různé city a také chránily nevěstu před zlými duchy. Závoj byl znakem nevinnosti a dotvářel celkový vzhled nevěsty svou jemností a lehkostí. V dnešní době jsou možnosti přízdob do vlasů mnohem širší. Ke květinovým věnečkům se přidaly i květiny

přichycené na vlasovém hřebínku nebo čelence, na drátěné konstrukci či pouze vpletené do vlasů (Haake 2011; Shatatová 2017).

3.5.4 Korsáž

Korsáž je drobná ozdoba, typická pro svatební den. Nejčastěji se připíná na sako nebo šaty svatebčanů. Může být vázaná, lepená, drátkovaná či zhotovena ve tvaru jehlice do klop. Korsáž lze také označit za květinovou brož, která je typická pro ženicha a spojuje ho s nevěstou a její svatební kyticí. Všechny květinové vazby i ozdoby jsou velmi často ve stejném stylu (Bittnerová et al. 2007b; Haake 2011).

Květinová korsáž na klopě saka ženicha je součástí květinové svatební výzdoby. V dnešní době nejsou korsáže jen z bílých květin se zeleným listovím, ale různých barev. Ženich tak ladí k nevěstě, která má ze stejných druhů květin kytici nebo přízdobu do vlasů. Korsáž zdobí velmi často i otce snoubenců nebo svědky či družby. Korsáže mají více podob, standardní korsáž do klop je tvořena květinami se stonkem, dále je možné vytvořit netradiční variantu bez viditelného stonku, která je kulatého nebo podlouhlého tvaru (Adcock 2012; Parker 2016).

3.5.5 Květinové náramky

Další variantou květinové ozdoby jsou náramky z květů a listoví. Náramek může být zhotoven mnoha způsoby. Může mít podobu věnečku nebo květinové ozdoby upevněné na drátěném pásku či vypichované do aranžovací hmoty uvázané na flexi náramku nebo stuze. V dnešní době jsou náramky ozdobou například družiček či svědkyň, ale je možné tímto doplňkem nahradit i svatební kytice v případě, že nevěsta preferuje volné ruce (Bittnerová et al. 2007b; Janečková 2008; Adcock 2012).

3.5.6 Květinové dekorace

Dalším hodnotným estetickým prvkem svatby je výzdoba obřadního místa, jídelní tabule či dalších svatebních prostorů. Květinové dekorace zjemní strohost architektury a do vnitřních prostorů vnesou kousek přírody. Vytváří tak příjemnější místo pro oslavu významného dne. Při vytváření takového květinového aranžmá je důležitá celá kompozice a umístění dekorace, ale i důraz na detail (Haake 2010).

Květinová výzdoba místa pro pohoštění doladí celý prostor a vytvoří slavnostní pocit u všech přítomných. Stoly bývají potažené bílými ubrusy, popřípadě dozdobeny svíčkami či

draperií, vše je doplněno květinami uspořádanými do horizontálních či vertikálních aranžmá. Rozmanitá barevnost květin může oživit celý prostor nebo svými harmonickými tóny prostředí zjemnit. Kompoziční umístění květin na jídelní tabuli je možné vytvořit velice různorodě. Používají se symetrické i asymetrické tvary, pásy květin i bodově rozmístěné vázy s volně poskládanými květinami. Celou květinovou výzdobu je možné doplnit o neživé dekorace jako látky, svíčky či fotografie snoubenců (Sluková, 2001; Haake, 2010).

Velmi často se zdobí i vozidla, kterými svatebčané přijíždí na místo obřadu. Většinou se jedná o osobní automobil, ale je možné přijet i v kočáře, limuzíně nebo dokonce na koni. Při výzdobě vozidla je nutné zajistit stabilitu dekorace, která zvládne jízdu a nepoškodí kapotu či okna, mimo to nesmí bránit řidiči ve výhledu. Aranžmá jsou nejčastěji vytvořeny jako vypichovaná dekorace do aranžérské hmoty. Mohou mít různé tvary od věnců přes srdce až ke květinovým girlandám. K vozidlu jsou připevněny přísavkami nebo stuhami (Haake 2010).

V dnešní době je stále častější mít květinami ozdobený i svatební dort. Květy či lístky mohou být stejné, jako druhy použité pro svatební kytici a další dekorace, ale je nutné klást důraz na výběr vhodných druhů (Janečková 2008).

Obrázek 5: Dekorace na jídelní tabuli.
Zdroj: Sylvie Svačinová, práce autorky

Obrázek 6: Svatební dort s květinami.
Zdroj: Sylvie Svačinová, práce autorky

4 Materiál a metody

4.1 Materiál

Materiál použitý na vytvoření svatebních kytic, aranžmá a jiných květinových dekorací, je možné rozdělit na rostlinný materiál a vybavení, jako je nářadí, nádoby, floristické pěny či pásy nebo vázací materiál v podobě stuh.

4.1.1 Nářadí a pomocný materiál

K vytvoření květinových vazeb a aranžmá je nutné použít vhodné nářadí. Do základního materiálu pro vytváření svatebních dekorací a vazeb patří nůžky, nože, nádoby pro květiny, floristická páska, stuhy a další vázací prostředky.

Jednou z nejdůležitějších pomůcek jsou dostatečně kvalitní a ostré nůžky na stříhání květin. Nejčastěji se využívají nůžky zahradnické na stříh tvrdších dřevnatých stonků, a naopak pro dužnaté zelené stonky jsou dostačující nůžky floristické. Při vyrábění aranžmá či vázání kytic nedochází ke stříhu pouze rostlinného materiálu, ale i drátku, stuh, lýka či lepicích pásek a floristické pěny. Pro tyto účely je vhodné využít také obyčejné nůžky, floristický nožík či štípací kleště na dráty (Hillier 1988).

Vázací dráty jsou využívány zejména pro vyztužení stonků květin. Dráty, které jsou namotané na cívky, jsou rozlišovány podle tloušťky od 0,2 až do 12 mm. Výběr správného vázacího drátu je podmíněn danou rostlinou. Mimo vyztužování je možné použít dráty, stejně jako provázky, také k vazbě jednotlivých květin k sobě. Spojení květin nebo jejich částí s jinými materiály lze provést i lepením. K tomu se používá buď floristická gutaperčová páska nebo tavná pistole. Při zhotovení květinové vazby je vhodné místo vazby květin překrýt. K tomu se hojně používají různé druhy stuh, krajek či lýko, které svou přírodní barvou ladí k divoce působícím květům planých rostlin. Pro jejich připevnění je možné použít tavnou pistoli, špendlík s perleťovou hlavičkou nebo je jen zavázat (Hillier 1988; Hillier 2000; Dytrtová 2003; Welford & Wicks 2012; Packer 2016).

Při tvorbě aranžmá se velmi často využívá aranžovací hmota, která je buď suchá, vhodná pro sušené a umělé květiny, nebo ve formě mokré pěnové hmoty pro řezané květiny. Tato hmota pro živé rostliny je zelené barvy a slouží jako opora pro aranžmá i jako přísun vody pro květiny (Owen 1998).

V poslední řadě jsou důležitou součástí každého aranžmá i nádoby. Například květiny ve vázách na svatební tabuli. Výběr takovéto nádoby je nutné nepodcenit. V případě, že se

klasická váza, košík či jiná nádoba nehodí ke květinové dekoraci, může to poškodit celkový vzhled aranžmá. Mimo to by se celá dekorace i s nádobou měla hodit do místa, kde bude instalovaná. Důraz je nutné klást i na velikost, množství a tvar květin. Jejich délka by měla být dvojnásobná v porovnání s výškou nádoby (Skoupá & Vágnerová 2008).

Pro vytvoření ukázkových květinových vazeb, dekorací a dalších doplňků, v rámci této bakalářské práce, byly využity floristické a obyčejné nůžky, nožik, štípací kleště, zelený drát tloušťky 0,8 mm, provázek, floristická páska, mokrá aranžovací hmota s plastovou podložkou, stuhy, krajky, lýko, špendlíky s perleťovou hlavičkou, sklenice, vázy, plastové nádoby na převoz květin a pérka do vlasů a připevnění květin do účesu.

4.1.2 Rostlinný materiál

Následující kapitola předkládá jednotlivé plané druhy květin a trav vybrané za účelem jejich využití do svatebních vazeb a květinových dekorací. Kvetení jednotlivých planých květin je porovnáno v tabulce kvetení (Příloha I).

Obrázek 7: Nasbírané plané rostliny

Zdroj: archiv autorky

Obrázek 8: *Knautia arvensis* na louce

Zdroj: Alena Prokopová

4.1.2.1 Použité plané květiny

***Achillea millefolium* (řebříček obecný)**

Čeleď: *Asteraceae* (hvězdnicovité)

Výška rostliny: 40-80 cm

Doba kvetení: VI – X

Květy: drobné, bílé až narůžověle zbarvené

Listy: střídavé, jemně chlupaté, zpeřené

Stanoviště: louky, meze, stráně, lesní mýtiny či rumišťě
dobře snáší sucho

(McClintock & Fitter 1978; Deyl 2001; Kubát 2002;
Fletcher 2004)

Obrázek 9: *Achillea millefolium*

Zdroj: Wikipedie

***Anthemis arvensis* (rmen rolní)**

Čeleď: *Asteraceae* (hvězdnicovité)

Výška rostliny: 20-50 cm

Doba kvetení: V – X

Květy: bílé se žlutě zbarveným terčem

Listy: střídavé, dvojnásobně zpeřené

Stanoviště: louky, meze, stráně, lesní mýtiny či rumišťě
hojně rozšířená rostlina

(McClintock & Fitter 1978; Deyl 2001; Kubát 2002)

Obrázek 10: *Anthemis arvensis*

Zdroj: Wikipedie

***Carum carvi* (kmín kořenný)**

Čeleď: *Apiaceae* (miříkovité)

Výška rostliny: 30-100 cm

Doba kvetení: V – VII

Květy: drobné, bílé

Listy: úzké, čárkovité, dvakrát peřenosečné

Stanoviště: louky, pastviny, meze
mírně vlhké podloží

(McClintock & Fitter 1978; Deyl 2001; Kubát 2002)

Obrázek 11: *Carum carvi*

Zdroj: Wikipedie

***Centaurea cyanus* (chrpa modrá)**

Čeleď: *Asteraceae* (hvězdnicovité)

Výška rostliny: 30-70 cm

Doba kvetení: VI – VIII

Květy: fialovomodré s černorůžovým terčem

Listy: střídavé, čárkované

Stanoviště: nejčastěji v polích a na jejich okrajích
šíří se ze zahrad

(McClintock & Fitter 1978; Deyl 2001; Kubát 2002;
Fletcher 2004)

Obrázek 12: *Centaurea cyanus*

Zdroj: Wikipedie

***Echium vulgare* (hadinec obecný)**

Čeleď: *Boraginaceae* (brutnákovité)

Výška rostliny: 50-100 cm

Doba kvetení: VI – X

Květy: fialové a modré odstíny

Listy: přízemní růžice, přisedlé úzké listy

Stanoviště: stráně, meze, podél železničních tratí
teplá výslunná místa

(Weissberger et al. 1965; McClintock & Fitter 1978;
Rabšteinek & Poruba 1983; Deyl 2001; Kubát 2002;
Fletcher 2004)

Obrázek 13: *Echium vulgare*

Zdroj: Wikipedie

***Euphorbia helioscopia* (pryšec kolovratec)**

Čeleď: *Euphorbiaceae* (pryšcovité)

Výška rostliny: 20-50 cm

Doba kvetení: V – X

Květy: drobné, nevýrazné, zelené

Listy: střídavé, vejčité

Stanoviště: okraje polí, rumiště, zahrady
vyžaduje světlo a teplo

(McClintock & Fitter 1978; Rabšteinek & Poruba 1983;
Deyl 2001; Kubát 2002; Fletcher 2004)

Obrázek 14: *Euphorbia helioscopia*

Zdroj: Wikipedie

***Falcaria vulgaris* (srpek obecný)**

Čeleď: *Apiaceae* (miříkovité)

Výška rostliny: 30-80 cm

Doba kvetení: VII – X

Květy: drobné, bílé

Listy: podlouhlé, jemně pilovité

Stanoviště: pole a jejich okraje, výslunné stráně, u cest
vyžaduje teplo, zvládá sucho

(McClintock & Fitter 1978; Deyl 2001; Kubát 2002)

Obrázek 15: *Falcaria vulgaris*

Zdroj: Wikipedie

***Galium mollugo* (svízel povázka)**

Čeleď: *Rubiaceae* (mořenovité)

Výška rostliny: 40-150 cm

Doba kvetení: VI – X

Květy: drobné, smetanově bílé

Listy: šesti až osmičetné přesleny

Stanoviště: louky, meze, křoviny, podél cest
pne se po travách i křovinách

(McClintock & Fitter 1978; Deyl 2001; Kubát 2002;
Fletcher 2004)

Obrázek 16: *Galium mollugo*

Zdroj: Wikipedie

***Knautia arvensis* (chrastavec rolní)**

Čeleď: *Dipsacaceae* (štětkovité)

Výška rostliny: 50-100 cm

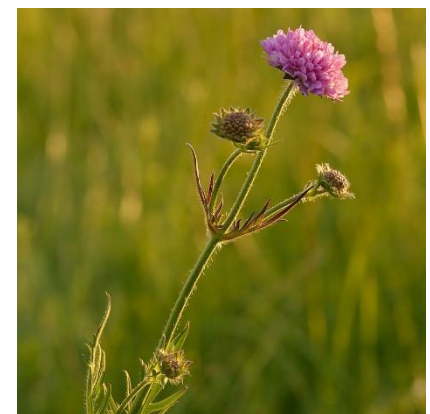
Doba kvetení: V – X

Květy: fialové, trubkovité

Listy: vstřícné, peřenosečné s přízemní růžicí

Stanoviště: louky, meze, pastviny, řídké lesy
roste zpravidla na vápenité půdě

(McClintock & Fitter 1978; Deyl 2001; Kubát 2002;
Fletcher 2004)

Obrázek 17: *Knautia arvensis*

Zdroj: Wikipedie

***Lathyrus sylvestris* (hrachor lesní)**

Čeleď: *Fabaceae* (bobovité)

Výška rostliny: 100-200 cm

Doba kvetení: VI – VIII

Květy: bílé, žluté, růžové, červenofialové

Listy: střídavé, sudozpeřené, tvoří páry

Stanoviště: lesy, křoviny, u cest

pne se po vegetaci

(Weissberger et al. 1965; McClintock & Fitter 1978; Rabšteinek & Poruba 1983; Deyl 2001; Kubát 2002; Fletcher 2004)

Obrázek 18: *Lathyrus sylvestris*

Zdroj: Wikipedie

***Leucanthemum vulgare* (kopretina bílá)**

Čeleď: *Asteraceae* (hvězdnicovité)

Výška rostliny: 20-70 cm

Doba kvetení: V – X

Květy: bílé se žlutě zbarveným terčem

Listy: střídavé, hrubě vroubkované

Stanoviště: louky, meze, rumišťe, podél cest

součástí výsevných květních porostů

(Deyl 2001; Kubát 2002; Fletcher 2004)

Obrázek 19: *Leucanthemum vulgare*

Zdroj: Wikipedie

***Malva neglecta* (sléz přehlížený)**

Čeleď: *Malvaceae* (slézovité)

Výška rostliny: 30-50 cm

Doba kvetení: V – IX

Květy: nenápadné, růžové

Listy: laločnaté, vroubkované

Stanoviště: pole, rumišťe, podél cest

rozšířený v pícninách

(Deyl 2001; Kubát 2002)

Obrázek 20: *Malva neglecta*

Zdroj: Wikipedie

***Matricaria recutita* (heřmánek pravý)**

Čeleď: *Asteraceae* (hvězdnicovité)

Výška rostliny: 15-50 cm

Doba kvetení: V – X

Květy: bílé se žlutě zbarveným terčem

Listy: úzké, čárkované

Stanoviště: pole, rumišťe, podél cest

Objevuje se i na návších

(Deyl 2001; Kubát 2002; Fletcher 2004)

Obrázek 21: *Matricaria recutita*

Zdroj: Wikipedie

***Melandrium album* (knotovka bílá)**

Čeleď: *Caryophyllaceae* (hvozdíkovité)

Výška rostliny: 40-80 cm

Doba kvetení: VI – X

Květy: bílý kalich, dvoudomé

Listy: úzké, celokrajné

Stanoviště: meze, louky, podél cest

rozšířený v pícninách

(McClintock & Fitter 1978; Deyl 2001; Kubát 2002)

Obrázek 22: *Melandrium album*

Zdroj: Wikipedie

***Onobrychis viciifolia* (vičinec ligrus)**

Čeleď: *Fabaceae* (bobovité)

Výška rostliny: 20-70 cm

Doba kvetení: VI – IX

Květy: odstíny růžové

Listy: úzké, lichozpeřené

Stanoviště: louky, pastviny, stráně, podél cest

roste v trsech nebo malých koloniích

(McClintock & Fitter 1978; Deyl 2001; Kubát 2002; Fletcher 2004)

Obrázek 23: *Onobrychis viciifolia*

Zdroj: Wikipedie

***Salvia nemorosa* (šalvěj hajní)**

Čeleď: *Lamiaceae* (hluchavkovité)

Výška rostliny: 40-80 cm

Doba kvetení: VI – VII

Květy: růžové až fialové

Listy: podlouhlé, vejčité

Stanoviště: louky, pastviny, světlé lesy
teplé oblasti

(Deyl 2001; Kubát 2002)

Obrázek 24: *Salvia nemorosa*

Zdroj: Wikipedie

***Solidago canadensis* (zlatobýl kanadský)**

Čeleď: *Asteraceae* (hvězdnicovité)

Výška rostliny: 30-100 cm

Doba kvetení: VIII – X

Květy: výrazně žluté

Listy: střídavé, úzké, kopinaté

Stanoviště: na březích řek, podél cest a kolejí
extenzivně se šíří

(Weissberger et al. 1965; Kubát 2002)

Obrázek 25: *Solidago canadensis*

Zdroj: Wikipedie

***Tanacetum vulgare* (vratič obecný)**

Čeleď: *Asteraceae* (hvězdnicovité)

Výška rostliny: 80-120 cm

Doba kvetení: VII – X

Květy: výrazně žluté, bez okrajových paprskovitých květů

Listy: střídavé, lichozpeřené, nepravidelně zubaté

Stanoviště: rumiště, obdělávané půdy, podél cest a řek
meze, světlé lesy, paseky

(McClintock & Fitter 1978; Deyl 2001; Kubát 2002;
Fletcher 2004)

Obrázek 26: *Tanacetum vulgare*

Zdroj: Wikipedie

***Vicia cracca* (vikev ptačí)**

Čeleď: *Fabaceae* (bobovité)

Výška rostliny: 80-180 cm

Doba kvetení: VI – IX

Květy: modrofialové, jednostranný hrozen

Listy: sudozpeřené, úzké lístky, větvené úponky

Stanoviště: louky, světlé lesy, podél cest

pne se po křovinách a vysoké luční trávě

(McClintock & Fitter 1978; Deyl 2001; Kubát 2002; Fletcher 2004)

Obrázek 27: *Vicia cracca*

Zdroj: Wikipedie

4.1.2.2 Použité trávy

***Bromus sterilis* (sveřep jalový)**

Čeleď: *Poaceae* (lipnicovité)

Výška rostliny: 20-90 cm

Doba kvetení: V – VI

Lata: převislá

Listy: úzké, dlouhé

Stanoviště: rumišťe, u cest a akátových alejí

teplé oblasti

(Deyl 2001; Kubát 2002)

Obrázek 28: *Bromus sterilis*

Zdroj: Wikipedie

***Calamagrostis epigejos* (třtina křovištní)**

Čeleď: *Poaceae* (lipnicovité)

Výška rostliny: 60-150 cm

Doba kvetení: VI – VII

Lata: přímá

Listy: tuhé, úzké, dlouhé

Stanoviště: lesy, křoviny, mýtiny

suché oblasti

(Deyl 2001; Kubát 2002)

Obrázek 29: *Calamagrostis epigejos*

Zdroj: Wikipedie

4.2 Metody

4.2.1 Příprava rostlinného materiálu

U všech nasbíraných květin došlo k šikmému seříznutí stonku a odstranění listů před ponořením do odstáté vody s příměsí výživy pro řezané květiny FLORALIFE. Tento krystalický prášek je univerzální, je možné ho tedy použít pro všechny druhy řezaných květin.

4.2.2 Použité techniky vazeb a aranžování

Pro vazbu květin a zhotovení dekorací byly použity následující techniky.

4.2.2.1 Vazba kytic

Z nasbíraných lučních květin se odstraní přebytečné listy, které by mohly při vázání překážet, tak aby pod místem vazby byly stonky holé. Poté se stonky začnou skládat jeden vedle druhého stejným směrem, při vázání se kytice pootáčí. Je důležité dbát na přesné pořadí květin při vázání kytice, aby se dosáhlo cílené barevné i texturové kompozice. Po přidání poslední rostliny se kytice poupraví, sváže a zastříhnou se stonky na stejnou délku. Kytice se pak uchovává v nádobě s čistou vodou (Shatatová 2017).

Existuje mnoho stylů vázání kytic, zřejmě nejpoužívanějším je klasická kulatá vázaná kytice, která již v minulosti byla v Evropě velmi populární. Při její vazbě se začíná vybranou ústřední květinou do středu celé kompozice, k ní se naváže provázek, přibližně 20 cm pod květ rostliny. Poté jsou přidávány jednotlivé květiny a omotávány provázkem ve směru hodinových ručiček pro jejich přichycení. Přidané květiny vytváří kolem ústřední rostliny kruh, na který pak navazují další. Květiny se přikládají k vazbě mírně našikmo, aby vrchol kytice vytvořil oblý tvar, tím kytice nabyde pravidelného kulatého tvaru. Po dosažení požadované velikosti kytice nebo vyčerpání rostlinného materiálu se omotá zbytek provázku kolem vazby a uváže se na uzel. Kytici je možné ještě upevnit floristickou pádnou, která svou zelenou barvou zakryje provázek a nebude prosvítat pod klasickou bílou stuhou nebo jiným dekoračním materiálem, kterým se skryje nevzhledný vázací materiál. Konec stuhy je možné upevnit špendlíky s perleťovou hlavičkou. Konce stonků se po dokončení vazby rovně seříznou na požadovanou délku. Druhým použitým stylem pro vazbu kytic byla volně vázaná kytice, který se vážně obdobně, který nemá striktně kulatý tvar, ale je více rozvolněnější a místy mlže být i převislá (Owen 1998; Packer 2016).

4.2.2.2 Výroba korsáží, náramků a přízdob do vlasů

Pro výrobu náramku a jedné z korsáží bylo nutné použít aranžovací hmotu. Tato pěnová hmota pro živé řezané rostliny se položí na hladinu vody v předpřipravené misce. Poté se vyčká, než se hmota samovolně potopí a vyndá se. Je důležité ji nepotápět z důvodu špatného nasátí vodou (Owen 1998).

Do aranžovací hmoty se přidávají květy rostlin, jejichž stonky jsou zpevněny drátkem. Poté byly připravené květiny zapíchnuty do aranžovací hmoty, která se později upevnila na plastovou podložku. Ta se buď připevnila na sako, ve formě korsáže, nebo na stuhu, a tím vytvořila náramek na ruku.

Druhá korsáž byla vytvořena z květin zpevněných tenkým drátkem, které se naaranžovaly do požadovaného tvaru a přelepily se floristickou páskou. Na její zakrytí byla použita bílá stuha, přichycena špendlíkem s perleťovou hlavičkou.

Posledním doplňkem byla přízdoba so vlasů, která vznikla pouze zakrácením stonků květin a jejich připevněním do účesu pomocí pérek.

4.2.2.3 Výroba květinových dekorací

Květinové dekorace do váz, sklenic nebo do zavařovaček byly většinou vázány stejně jako kytice pro nevěstu, tedy s použitím provázku, lepicí pásky a stuhy nebo lýka na zakrytí místa vazby. Bylo také vytvořeno pár květinových dekorací, které byly založeny pouze na aranžování květin do nádoby než jakékoliv vazby. Pro vytvořené zajímavější dekorace byly nádoby ještě zdobeny stužkami různých barev nebo krajkou. Tyto květinové dekorace byly použity v místě obřadu i pro jídelní tabuli.

Na jídelní tabuli byla zhotovena ještě jedna větší květinová dekorace, která byla umístěna v čele stolu. Její konstrukce byla založena na větvích vavřínu, které k sobě byly upevněny dráty. Na tento základ se pak drátkem připevnila další květiny. Květinová dekorace pro automobil snoubenců byla vytvořena obdobně jako velké aranžmá na stůl. Ke kapotě automobilu byla připevněna přísavkami s háčky a velkou stuhou. Květiny, kterými se zdobil svatební dort měly pouze zakrácené stonky a byly zapíchnuté do korpusu dortu.

5 Výsledky

V této kapitole se nachází ukázky zhotovených kytic, květinových dekorací, korsáží a jiných přízdob s využitím planě rostoucích druhů zejména květin, ale i trav.

Použité rostliny byly nasbírané zejména na loukách u polí, na mezích, na okraji lesů či podél cest v okolí Slaného, Kostelce nad Černými lesy, Kladna a Prahy. Květiny byly poté do jednoho dne využity pro vytvoření daných vazeb a dekorací a některé použity i na svatbách.

Obrázek 30: Příklady planých rostlin do vazeb: *Calamagrostis epigejos*, *Matricaria recutita*, *Tanacetum vulgare*; Zdroj: David Vávra

5.1 Kytice

V rámci praktické části bakalářské práce byly uvázány kytice různých velikostí pouze z planých květin nebo v kombinaci s květinami zakoupenými v květinářství.

5.1.1 Kytice z převážně planých květin a trav

Všechny kytice byly vázané stejnou technikou s výsledným kulatým nebo rozvoněným tvarem. První menší kytice se skládá pouze z planých květin. Na její vytvoření byly nasbírané vičence (*Onobrychis viciifolia*), svízely (*Galium mollugo*) a chrastavce (*Knautia arvensis*). Poslední jmenovaný je i v odkvetlém stádiu, které je zajímavé především tvarem.

Pro tvorbu druhé kytice byly nasbírány vikve (*Vicia cracca*) a srpky (*Falcaria vulgaris*), doplněné o mírně převislé sveřepy (*Bromus sterilis*).

Třetí kytice byla větší a také více druhová, v porovnání s předchozími vazbami. Na tuto výrazně barevnou kytici z planých květin byly použity druhy: řebříček (*Achillea millefolium*), pryšec (*Euphorbia helioscopia*), hrachor (*Lathyrus sylvestris*), knotovka (*Melandrium album*) zlatobýl (*Solidago canadensis*) a listy slézu (*Malva neglecta*).

Poslední kytice, které byly vytvořené, byly pro družičky. Vazby byla převážně z planých květin a trav mezi které patří například rmen (*Anthemis arvensis*), kmín (*Carum carvi*), kopretina (*Leucanthemum vulgare*), heřmánek (*Matricaria recutita*), vratič (*Tanacetum vulgare*) nebo třtina (*Calamagrostis epigejos*).

Obrázek 31: Kytice z planých květin

Zdroj: archiv autorky

Obrázek 32: Kytice s využitím travin

Zdroj: archiv autorky

Obrázek 33: Kytice z planých květin

Zdroj: archiv autorky

Obrázek 34: Kytice z planých květin

Zdroj: archiv autorky

Obrázek 35: Kytice pro družičky převážně z planých květin

Zdroj: David Vávra

5.1.2 Kytice s využitím planých květin

První kytice na červnovou svatbu byla zhotovena převážně z koupených květin jako *Paeonia* (pivoňka), *Astilbe* (čechrava) nebo *Gypsophila* (šáter). K těmto odstínům bílé a krémové barvy byly přidány dva druhy planě rostoucích květin, a to *Centaurea cyanus* (chrpa modrá) a *Salvia nemorosa* (šalvěj hajní), které modrými a fialovými odstíny prozářily jinak světlou květinovou vazbu

Druhou svatební kyticí, o poznání menší než ta předchozí, byla vazba s využitím lučních květů *Matricaria recutita* (heřmánek pravý) a *Tanacetum vulgare* (vratič obecný). Výběr rostlinných druhů a jejich kombinace podpořily luční charakter svatební kytice, což se velice hodilo k obřadu pod širým nebem, kde si snoubenci řekli své ano pod velkým platanem.

Obrázek 36: Kytice s chrpou a šalvějí
Zdroj: David Vávra

Obrázek 37: Kytice s heřmánkem a vratičem
Zdroj: David Vávra

5.2 Korsáže

Květiny nepatří jen k nevěstám, ale i pro ženichy se vytváří květinové korsáže jako ozdoba obleku. Důležité je vytvoření alespoň částečné spojitosti rostlinného sortimentu s použitými druhy pro nevěstinu kytici či ozdobu do vlasů. Dochází tak k vizuálnímu propojení snoubenců, které po uzavření sňatku nabývá symbolického významu.

Na první korsáž byly použity pouze planě rostoucí květiny, laděny do růžovo bílých barev se žlutým akcentem. Použitý druh s nejvýraznějším květem je světle růžový odstín hrachoru lesního (*Lathyrus sylvestris*), doplněn bíle kvetoucím řebříčkem obecným (*Achillea millefolium*). Výrazně žlutou barvou oživuje korsáž zlatobýl kanadský (*Solidago canadensis*). U této ozdoby byly použity pouze květy spojené v místě stonků zelenou floristickou páskou, která byla později omotána bílou stuhou a zafixována špendlíkem s perlovou hlavičkou ze zadní strany korsáže.

Druhá ukázka korsáže byla vytvořena vypichováním jednotlivých rostlin do malého kousku aranžovací hmoty, připevněném na plastovém podkladu. Z volně rostoucích druhů byly použity pouze *Centurea cyanis* (chrpa modrá) a *Calamagrostis epigejos* (třtina křovištní).

Obrázek 38: Korsáž z planých květin;

Zdroj: archiv autorky

Obrázek 39: Ženichova korsáž na srpnovou

svatbu; Zdroj: David Vávra

5.3 Přízdoby do vlasů a náramky na ruku

Květinové přízdoby do vlasů jsou v dnešní době velmi oblíbeným doplňkem pro nevěsty jako dekorace k šatům a svatební kytici. Pro nevěstu byla vytvořena jednoduchá přízdoba do vlasů ve formě jednotlivých květů, přichycených pérky do svatebního účesu. Z planých květin byly použity heřmánky (*Matricaria recutita*) a hadince (*Echium vulgare*), které v kombinaci s kupovanými květinami, vytvořily výraznou barevnou ozdobu do vlasů.

Další ozdobou pro nevěstu, svědkyně nebo třeba družičky je květinový náramek. Tento byl vytvořen zapichováním jednotlivých drátkem zpevněných květů do aranžérské hmoty, připevněné ke stuze pro uvázání kolem ruky. Náramek je zhotoven pouze z planých rostlin, a to z květů hrachoru (*Lathyrus sylvestris*), řebříčku (*Achillea millefolium*), a zlatobýlu (*Solidago canadensis*).

Obrázek 40: Květiny jako ozdoba vlasů

Zdroj: David Vávra

Obrázek 41: Květinový náramek na ruku

Zdroj: archiv autorky

5.4 Květinové dekorace

Květinové dekorace zejména v podobě aranžmá do váz jsou vhodné pro zkrášlení celého svatebního ceremoniálu. Jejich velikost závisí zejména na umístění, pokud se jedná o aranžmá na jídelní tabuli, pak by jeho výška měla být nižší, aby nebránila svatebčanům ve volném rozhledu a konverzaci. Naopak květinové dekorace u obřadního místa mohou být i větší velikosti, aby z dálky byly dostatečně znatelné. Správná volba květin by měla být uzpůsobena i obřadnímu místu, které může být v interiéru i exteriéru.

5.4.1 Dekorace na obřadní místo

Dekorace pro červnovou svatbu byly vytvářeny do menšího vesnického kostela. Tento farní kostel v barokním stylu svou polohou i jednoduchostí korespondoval s využitím planých květin pro jeho výzdobu. Byly vytvořeny jednoduché vazby z květin jako dekorace pro lavice v kostele. Každá z nich měla nepatrně jiné složení květin, ale jednalo se zejména o plané druhy jako je kopretina bílá (*Leucanthemum vulgare*), řebříček obecný (*Achillea millefolium*), třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*), doplněné například o nevěstin závoj (*Gypsophila paniculata*).

Obrázek 42: Volné aranžmá cibulovin
Zdroj: David Vávra

Obrázek 43: Květinové dekorace na lavice; Zdroj: David Vávra

V přední části kostela byly na mramorových stolech umístěny ještě sklenice s volně vloženými cibulovinami jako je modřenec nebo ladoník.

5.4.2 Dekorace na jídelní tabuli

Květinové dekorace na jídelní tabuli byly vyhotoveny ve dvou stylech – květiny ve vázách a převislá květinová dekorace na čelo stolu. Pro srpnovou svatbu byla připravena květinová vazba s převahou heřmánku (*Matricaria recutita*) a řebříčku (*Achillea millefolium*), která byla umístěna do zavařovací sklenice, ozdobenou lýkem a krajkou. V tomto duchu byly vytvořeny i ostatní květinové dekorace i s použitím jiných druhů rostlin

Pro červnovou svatbu bylo zkonstruováno aranžmá na čelo stolu, s použitím vavřínu jako základu pro převislou dekoraci, který byl z planých rostlina doplněn pouze o kopretiny (*Leucanthemum vulgare*). Vavřín byl spojen do požadovaného tvaru dráty a jimi byl také přichycen ke stolu. Další rostliny se na vavřínový základ napojovaly drátky.

Obrázek 44: Květinová dekorace na stůl

Zdroj: David Vávra

Obrázek 45: Převislá květinová dekorace

Zdroj: David Vávra

5.4.3 Dekorace na dort

Květinami je možné ozdobit téměř cokoli a svatební dort není výjimkou. Důležité je jen dbát na jedovatost rostlin. Tento ovocný dort by ozdoben kopretinami a šalvějí, jejichž květy byly zapíchnuté do korpusu.

Obrázek 46: Květinová dekorace na dort

Zdroj: David Vávra

Obrázek 46: Květinová dekorace na dort

Zdroj: David Vávra

5.4.4 Dekorace na automobilech

Vytvořená svatební dekorace na automobil byla pouze dozdobena jedním druhem plané květiny, a to kopretinou bílou (*Leucanthemum vulgare*), která svou velikostí a barvou květu tvořila hlavní kompoziční prvek. Základ aranžmá byl vytvořen větvemi bobkovišně lékařské (*Prunus laurocerasus*) v kombinaci s letorosty ptačího zobu obecného (*Ligustrum vulgare*), tato zeleň byla mimo kopretiny doplněná i šaterem latnatým (*Gypsophila paniculata*). Ten je známý spíše pod jménem nevěstin závoj, a dodává celé ozdobě jemnější dojem. Výsledná dekorace trojúhelníkovitého až půlkruhovitěho tvaru byla vytvořena za pomoci drátků tloušťky 0,8 mm. Aranžmá bylo vycentrováno na kapotu automobilu novomanželů, přichyceno speciálními přísavkami s háčkem a upevněno modrou širokou stuhou.

Obrázek 48: Dekorace na auto s kopretinami (*Leucanthemum vulgare*)

Zdroj: Ludvík Staněk

5.5 Svatební komplet

Ukázka svatebního kompletu na pozdní letní svatbu obsahující svatební kytici a přízdobu do vlasů pro nevěstu, kytice pro maminky, korsáž pro ženicha a aranžmá do váz na jídelní tabuli. Květinové vazby a dekorace byly zhotoveny s využitím planě rostoucích květin, ale i trav či obilovin v kombinaci s pěstovanými rostlinami jako je šater latnatý (*Gypsophila paniculata*).

Celá kompozice vazeb a aranžmá je rozvolněná, což perfektně kopíruje charakter využití lučních květin, které sami o sobě působí divoce a nespoutaně. Tuto vlastnost podporuje i rozdílný výběr rostlinného materiálu na jednotlivé prvky svatebního kompletu. Nejedná se proto o zcela stejný sortiment rostlin, využitý například ve svatební kytici pro nevěstu a kytice pro maminky, jsou zde samozřejmě použité i květiny stejného druhu, které komplet ucelují. Kytice se také liší svou velikostí, kdy nevěstina je větší než ostatní svatebčané. Kytice pro maminky nebo také pro svědkyně mají velmi často ve vazbě zakomponovanou jednu výraznou velkokvětou rostlinu jako je například jirina (*Dahlia*) nebo slunečnice (*Helianthus*).

Obrázek 49: Svatební kytice a korsáž pro novomanžele

Zdroj: David Vávra

Obrázek 50: Kytice pro maminku

Zdroj: David Vávra

Obrázek 51: Kytice a přízdoba do vlasů

Zdroj: David Vávra

Obrázek 52: Květinová dekorace na jídelní tabuli

Zdroj: David Vávra

6 Diskuze

V posledních letech je využití planých květin ve svatební floristice na vzestupu, na což poukazuje i web Weddingwire (2019), dle kterého je jedním z trendů nadcházející svatební sezóny využití tzv. místních květin. Důležité je použití rostlin kvetoucích v daném období, zejména těch, které jsou pěstovány lokálně v místě konání svatby, je možné výrazně snížit náklady a zbytečný odpad. Velkou výhodou je také harmonie těchto květin s okolím. Jejich využití je způsob, jak začlenit do květinového aranžmá trochu místní atmosféry.

Avšak ne všechna místa jsou vhodná pro použití planých květin jako dekorací. Příkladem jsou honosně zdobené kostely, ke kterým se více hodí využití klasických svatebních květin jako jsou například růže.

Ale s nárůstem zájmu o svatební obřady venku, ať už v zahradách, na loukách, u vody či dokonce v lese, je tematika planých květin a jejich použití důležitým předmětem k diskusi. Největším předností se zdá být propojenost svatební výzdoby z planých květin s okolní přírodou. V dnešní době, kdy se více řeší i otázka životního prostředí je použití místních materiálů, a tím snížení jinak nutné přepravy, významným pozitivem.

Z výsledků tvorby kytic s využitím planých květin, lze vyvodit, že mnoho druhů rostlin z různých čeledí je možné použít jako květiny do svatebních vazeb. Mnohé z nich mohou také nahradit některé kupované druhy květin jako například druhy čeledi *Apiaceae* (miříkovité), které by svými drobnými bílými květy mohly obstojně zastoupit šáter (*Gypsophila*), který má stejnou barvu a podobnou texturu.

Ale v porovnání květinových vazeb, tvořených pouze planými rostlinami, a vazeb, které jsou v kombinaci s kupovanými květinami je neustále výrazný rozdíl. Kytice z planých květin nemají velké rozdíly ve velikosti květů. Buď se jedná o středně velké květy (kopretina, chrastavec), podlouhlá květenství (vičenec, šalvěj) nebo květiny s drobnými kvítky (srpek, kmín). Vazbám tak chybí velké objemné květy, které mají klasické svatební květiny jako růže nebo pivoňky. Proto tyto kytice nepůsobí tak honosně jako kytice klasické.

7 Závěr

- V rámci bakalářské práce byly představeny některé druhy planých květin, které je možné použít ve svatební floristice.
- Byly vytvořeny květinové vazby, aranžmá a květinové doplňky pro svatební den pouze z planých květin nebo v kombinaci s kupovanými květinami.
- V jedné z vazeb byl využit i odkvetlý rostlinný materiál, který byl svým vzhledem atraktivní a esteticky se hodil k ostatním druhům v kytici.
- V případě sběru rostlinného materiálu ve volné přírodě, je třeba pečlivě dbát na dobu kvetení. S delší dobou po odkvetu určitého druhu se snižuje šance na případné nalezení. Dle přiložené tabulky kvetení lze posoudit, že vytváření květinových vazem založených na vybraných planě rostoucích květinách je nejsnazší v období od června do září, kdy většina z nich kvete.
- Kytice s využitím pouze planých květin působí velmi často buď velice jemně nebo divoce, což je způsobeno strukturou stonku, jejich poléhavostí, drobnými květy či rozvolněnou vazbou květin.
- V práci byla fotograficky zaznamenána podoba květinových vazeb a dekorací s využitím planých květin, čímž je možné zhodnotit, že volně rostoucí květiny mohou být velice atraktivní náhradou kupovaných květin.
- V rámci hodnocení využitelnosti planých květin je velkým pozitivem snížení ekonomické nákladnosti, které je zapříčiněno sběrem volně rostoucích květin na místo nakupování rostlinného materiálu z květinářství či velkoobchodů.

8 Seznam literatury

- Adcock S. 2012.** Commercial Floristry: Designs and Techniques. The Crowood Press Limited, Ramsbury
- Bancroft WD. 1932.** Wilhelm Ostwald. Scientific American, **Vol. 129, No. 2:** 112. DOI: 1656426. Dostupné na internetu: <https://www.jstor.org/stable/1656426>
- Bittnerová M, et al. 2007a.** Floristika 1. Střední škola zahradnická a zemědělská A. E. Komerse, Děčín – Libverda.
- Bittnerová M, et al. 2007b.** Floristika 2. Střední škola zahradnická a zemědělská A. E. Komerse, Děčín – Libverda.
- Brotherson V. 2014.** Vintage Wedding Flowers. Octopus Publishing Group, London.
- Deyl M. 2001.** Naše květiny. Academia, Praha.
- Dytrtová R. 2003.** Aranžování a dekorace z rostlin. Grada Publishing, Praha.
- Fletcher N. 2004.** Wild Flowers. Dorling Kindersley Limited, London.
- Fryčová M. 2014.** Svatba, Bateau Lavoisier, Pardubice.
- Ginsberg I. 1923.** What Is Color?. Science, New Series, **Vol. 75, No. 1948:** 454-455. DOI: 10.2307/24994772. Dostupné na internetu: <https://www.jstor.org/stable/24994772>
- Haake KM. 2010.** To je floristika!. Profi Press, Praha.
- Haake KM. 2011.** Květiny pro nevěstu: technika, estetika, praxe. Profi Press, Praha.
- Hageneder F. 2003.** Velká kniha stromů: duch stromů. Fontána, Olomouc.
- Hicks D. 1982.** Garden design. Routledge & Kegan Paul, London.
- Hillier M. 1988.** Flowers. Dorling Kindersley Limited, London.
- Hillier M. 2000.** Flowers: The Book of Inspirational Design. Dorling Kindersley Limited, London.
- Janečková P. 2008.** Svatba: vše, co potřebujete vědět: před svatbou – svatební den - po svatbě. Grada, Praha.

- Kubát K (ed.). 2002.** Klíč ke květeně České Republiky. Academia, Praha.
- Le Toquin A. 2004.** The Most Beautiful Gardens in the World. Abrams, New York.
- Mareček J. 1992.** Zahrada. Noris, Praha.
- McClintock D; Fitter RSR. 1978.** The Pocket Guide to Wild Flowers. Collins, London.
- Mchitarjan E. 2017.** Svatební přípravy podle Ejvi. CPress, Brno.
- Owen L. 1998.** Contemporary Flower Arranger. Apple Press, London
- Packer J. 2016.** Jane Packer's Flower Course: Easy Techniques for Fabulous Flower Arranging. Ryland, Peters & Small Limited, London.
- Piková H. Předmluva. Haake KM. 2011.** Květiny pro nevěstu: technika, estetika, praxe. Profi Press, Praha.
- Rabšteinek O, Poruba M. 1983.** Lesní rostliny ve fotografii. SZN, Praha
- Rogers J. 1963.** Flower Arranging. Paul Hamlyn Limited, London
- Růžičková Z. 1997.** Květomluva. Lika Klub, Praha.
- Scientific American. 1883.** Harmony of Color in Floriculture. Scientific American. **Vol. 48, No. 22:** 337. DOI: 10.2307/26079762. Dostupné na internetu:
<https://www.jstor.org/stable/10.2307/26079762>
- Shatátová D. 2017.** Malá floristika. Albatros, Praha.
- Siegfried R. 2017.** The Flower Book. Dorling Kindersley Limited, London.
- Skalská E. 1992.** Květy ve váze stále svěží. Zemědělské nakladatelství Brázda, Praha.
- Skoupá K, Vágnerová J. 2008.** Aranžování květin. Akcent, Třebíč.
- Sluková A. 2001** Svatba: průvodce pro začátečníky i pokročilé. Grada, Praha.
- Smith GW. 1967.** Flower Arrangements and their Setting. Studio Vista, London.
- Smyth K, Chandler T. 2018.** Wreaths: Fresh, Foraged & Dried Floral Arrangements. Quadrille Publishing Limited, London.
- Šedová M, Foltýnová L. 2017.** Kouzla z květin. Albatros Media, Praha

Titzlová M. 1999. Příběhy květin. Dauphin, Praha.

Trnková K. 2013. Květomluva. Studio trnka, Praha.

Wagener K. 2016. Natur floristika. Profi Press, Praha.

Webster R. 2008. Flower and Tree Magic: Discover the Natural Enchantment Around You. Llewellyn Publications, Woodbury

Weissberger K, Zvolský Z, Lietavová M. 1965. Kvetiny okolo nás. Slovenské vydavateľstvo pôdohospodárskej literatury, Bratislava.

Weslford M, Wicks S. 2012. Aranžování květin. Euromedia Group – Ikar, Praha.

Internetové zdroje

Samantha Iacia. 2019. The 2019 Wedding Flower Trends, Beyond the Bouquet. Weddingwire. Available from <https://www.weddingwire.com/wedding-ideas/wedding-flower-trends> (accessed February 2019)

9 Seznam obrázků

Obrázek 1: fotograf Pavel Růžička

Obrázek 2: fotograf David Vávra

Obrázek 3: fotografka Sylvie Svačinová

Obrázek 4: fotografka Sylvie Svačinová

Obrázek 5: fotografka Sylvie Svačinová

Obrázek 6: fotografka Sylvie Svačinová

Obrázek 7: archiv autorky

Obrázek 8: Alena Prokopová

Obrázek 9:

https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%98eb%C5%99%C3%AD%C4%8Dek_obecn%C3%BD

Obrázek 10: https://cs.wikipedia.org/wiki/Rmen_roln%C3%AD

Obrázek 11: https://es.wikipedia.org/wiki/Carum_carvi

Obrázek 12: https://cs.wikipedia.org/wiki/Chrpa_poln%C3%AD

Obrázek 13: https://en.wikipedia.org/wiki/Echium_vulgare

Obrázek 14: https://cs.wikipedia.org/wiki/Pry%C5%A1ec_kolovratec

Obrázek 15: https://cs.wikipedia.org/wiki/Srpek_obecn%C3%BD

Obrázek 16: https://cs.wikipedia.org/wiki/Sv%C3%ADzel_pov%C3%A1zka

Obrázek 17: https://cs.wikipedia.org/wiki/Chrastavec_roln%C3%AD

Obrázek 18: https://cs.wikipedia.org/wiki/Hrachor_lesn%C3%AD

Obrázek 19: https://es.wikipedia.org/wiki/Leucanthemum_vulgare

Obrázek 20: https://es.wikipedia.org/wiki/Malva_neglecta

Obrázek 21: https://en.wikipedia.org/wiki/Matricaria_chamomilla

Obrázek 22: https://pt.wikipedia.org/wiki/Silene_latifolia

Obrázek 23: https://pt.wikipedia.org/wiki/Onobrychis_viciifolia

Obrázek 24: https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0lv%C4%9Bj_hajn%C3%AD

Obrázek 25: https://es.wikipedia.org/wiki/Solidago_canadensis

Obrázek 26: https://cs.wikipedia.org/wiki/Vrati%C4%8D_obecn%C3%BD

Obrázek 27: https://cs.wikipedia.org/wiki/Vikev_pta%C4%8D%C3%AD

Obrázek 28: https://en.wikipedia.org/wiki/Bromus_sterilis

Obrázek 29: <https://www.wikidata.org/wiki/Q157988>

Obrázek 30: fotograf David Vávra

Obrázek 31: archiv autorky

Obrázek 32: archiv autorky
Obrázek 33: archiv autorky
Obrázek 34: archiv autorky
Obrázek 35: fotograf David Vávra
Obrázek 36: fotograf David Vávra
Obrázek 37: fotograf David Vávra
Obrázek 38: archiv autorky
Obrázek 39: fotograf David Vávra
Obrázek 40: fotograf David Vávra
Obrázek 41: archiv autorky
Obrázek 42: fotograf David Vávra
Obrázek 43: fotograf David Vávra
Obrázek 44: fotograf David Vávra
Obrázek 45: fotograf David Vávra
Obrázek 46: fotograf David Vávra
Obrázek 47: fotograf David Vávra
Obrázek 48: Ludvík Staněk
Obrázek 49: fotograf David Vávra
Obrázek 50: fotograf David Vávra
Obrázek 51: fotograf David Vávra
Obrázek 52: fotograf David Vávra

10 Přílohy

Příloha I. Tabulka kvetení použitých planých květin

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
<i>Achillea millefolium</i>						■	■	■	■	■		
<i>Anthemis arvensis</i>					■	■	■	■	■	■		
<i>Carum carvi</i>					■	■	■	■				
<i>Centaurea cyanus</i>						■	■	■				
<i>Echium vulgare</i>						■	■	■	■	■		
<i>Euphorbia helioscopia</i>					■	■	■	■	■	■		
<i>Falcaria vulgaris</i>							■	■	■	■		
<i>Galium mollugo</i>						■	■	■	■	■		
<i>Knautia arvensis</i>					■	■	■	■	■	■		
<i>Lathyrus sylvestris</i>						■	■	■				
<i>Leucanthemum vulgare</i>					■	■	■	■	■	■		
<i>Malva neglecta</i>					■	■	■	■	■			
<i>Matricaria recutita</i>					■	■	■	■	■	■		
<i>Melandrium album</i>						■	■	■	■	■		
<i>Onobrychis viciifolia</i>						■	■	■	■			
<i>Salvia nemorosa</i>						■	■					
<i>Solidago canadensis</i>								■	■	■		
<i>Tanacetum vulgare</i>							■	■	■	■		
<i>Vicia cracca</i>						■	■	■	■			